

วาราชัย โพธิ์ปริสุทโธ 2554: การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมและแบบจำลองทางคณิตศาสตร์เพื่อทำการ
เคลื่อนที่ของน้ำและน้ำมันระหว่างการทดสอบขึ้นมันฝรั่งแซ่บเขือแกงด้วยไมโครเวฟ ปริญญาวิทยาศาสตร์
มหาบัณฑิต (วิศวกรรมอาหาร) สาขาวิศวกรรมอาหาร ภาควิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์ศิริชัย ส่งเสริมพงษ์, Ph.D. 107 หน้า

การทดสอบอาหารด้วยวิธีน้ำมันทั่วไปเป็นกระบวนการเดรีบมอาหารที่เป็นที่นิยม เนื่องจากมีวิธีการที่ง่ายและ
สะดวก แต่มีข้อเสีย คือ มีการคูดซึมน้ำมันปริมาณสูง จึงมีการคิดค้นการทดสอบอาหารด้วยวิธีใหม่ๆ เพื่อปรับปรุง
ข้อเสียดังกล่าว ในงานวิจัยนี้สนใจการทดสอบอาหารด้วยวิธีไมโครเวฟ โดยใช้ตัวอย่างเป็นมันฝรั่งแซ่บ
วัตถุประสงค์ข้อแรกของงานวิจัย คือ ศึกษาผลของกำลังไมโครเวฟและเวลาที่ใช้ทดสอบคุณภาพด้านต่างๆ ของ
มันฝรั่งทอด (ปริมาณความชื้น, ปริมาณน้ำมัน, เนื้อสัมผัส และค่าสี) พบว่า ปริมาณความชื้นมีแนวโน้มลดลง
ปริมาณน้ำมัน ความแข็ง และค่าสี มีแนวโน้มที่สูงขึ้น เมื่อทดสอบด้วยกำลังไมโครเวฟสูงและเป็นเวลานาน
วัตถุประสงค์ข้อที่สอง คือ ศึกษาสมการสำหรับอัตราการเปลี่ยนแปลงคุณภาพด้านต่างๆ ของมันฝรั่งในระหว่าง
การทดสอบด้วยไมโครเวฟที่กำลัง 85, 425 และ 850 วัตต์ โดยใช้อุณหภูมิริ่มต้นเพียง 140 องศาเซลเซียส เปรียบเทียบ
กับการทดสอบด้วยวิธีน้ำมันทั่วไปที่อุณหภูมน้ำมัน 180 องศาเซลเซียส พบว่า สมการที่ดีที่สุดสำหรับอัตราการเปลี่ยนแปลง
การคูดซึมน้ำของน้ำมัน คือ สมการ Fick's second law สำหรับสมการของ Pedreschi and Moyano (2005) ที่
นำมาใช้อัตราการเปลี่ยนแปลงของเนื้อสัมผัสและสมการของพลศาสตร์อันดับที่ 1 ที่นำมาใช้อัตราการ
เปลี่ยนแปลงของสีในงานวิจัยนี้ สามารถทำนายคุณภาพทั้งสองด้านได้เป็นอย่างดี ค่าที่ได้จากการทำนายจาก
สมการมีค่าใกล้เคียงกับค่าที่ทดลอง เมื่อเปรียบเทียบอัตราการเปลี่ยนแปลงคุณภาพด้านต่างๆ ของการทดสอบทั้ง 2
วิธี พบว่า การทดสอบอาหารโดยใช้ไมโครเวฟที่กำลัง 850 วัตต์ มีอัตราการระเหยออกของน้ำ (k_m) หรือสัมประสิทธิ์
การถ่ายเทมวลของน้ำ อัตราการอ่อนตัวลงของเนื้อเยื่อมันฝรั่ง (k_s) อัตราการเกิดเปลือก (k_e) และอัตราการ
เปลี่ยนแปลงของสี (k_p) ในระหว่างการทดสอบที่มากกว่าการทดสอบด้วยวิธีน้ำมันทั่วไป แต่มีอัตราการคูดซึมน้ำมัน
(k_d) หรือสัมประสิทธิ์การถ่ายเทมวลของน้ำมันที่ต่ำกว่า ดังนั้นการทดสอบมันฝรั่งด้วยไมโครเวฟที่กำลัง 850 วัตต์ จึง
ใช้ระยะเวลาการทดสอบที่เร็วกว่าการทดสอบมันฝรั่งด้วยวิธีน้ำมันทั่วไป และยังมีปริมาณน้ำมันที่น้อยกว่าอีกด้วย สำหรับ
วัตถุประสงค์ข้อสุดท้าย เป็นการทำสภาวะที่เหมาะสมสำหรับการทดสอบมันฝรั่งด้วยไมโครเวฟด้วยวิธีพื้นผิว
ตอบสนอง พบว่า การทดสอบมันฝรั่งเพื่อให้ได้ปริมาณความชื้นและปริมาณน้ำมันอยู่ในช่วงน้อยกว่ามาตรฐานมัน
ฝรั่งทดสอบของประเทศไทย 30% ความแข็ง และมีสีเหลืองทอง ได้แก่ การทดสอบโดยใช้กำลังไมโครเวฟสูงเวลา
สั้น (700 วัตต์ 130 วินาที) และกำลังไมโครเวฟต่ำเวลา (425 วัตต์ 200 วินาที) สภาวะทั้ง 2 สภาวะดังกล่าวมี
คุณภาพของมันฝรั่งที่ดีกว่าการทดสอบด้วยวิธีน้ำมันทั่วไปในช่วงเวลา 180-210 วินาที เนื่องจากมีปริมาณความชื้นและ
ค่า ΔE ใกล้เคียงกัน แต่มีปริมาณน้ำมันที่ต่ำกว่าและมีเนื้อสัมผัสที่แข็งกว่า ดังนั้น การทดสอบมันฝรั่งด้วยไมโครเวฟ
ที่ใช้อุณหภูมิริ่มต้นเพียง 140 องศาเซลเซียส และนำไปทดสอบด้วยไมโครเวฟตามสภาวะที่เหมาะสมดังกล่าว จึงเป็น
ทางเลือกใหม่เพื่อทดสอบแทนการทดสอบด้วยวิธีน้ำมันทั่วไปที่อุณหภูมิ 180 องศาเซลเซียสได้